

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMÉGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetemi tagok és községi elöljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tár sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári chequeszámja 10,489. szám.

KISÉRTETEK.

Mikor karácsony éjjelén a toronyóra rémesen éjfél jelez és a néma csendben a temetői kápolnában, láthatatlan kéz működése alatt megszólal mintegy magától az orgona áhitatos búgása, megnyílnak a kripták üregei, az elhagyott sirok szilárdnak látszó rögei, és az elhalt alakok fehér leplekbe burkolva feltámadnak nyugvóhelyeikből és sorjában vonulnak a kápolnába, mint a rég eltűnt idők kísértetei; de imájukat végezve, még mielőtt a kakas harsány hangja a hajnal közeledtét jelezné, nesztelenül ismét visszatérnek elhagyott sirjaikba...

Igy tartja ezt a néphit és a néprege...

A mi vármegyénk házában díszes termében, az elmúlt csütörtökön, fényes nappal is kísértetek jártak...

Minden, a mi a vármegye békes állapotát fenekestől felforgathatná, szövetkezett és harcra kelt a béke áldása ellen; és ez a minden, mely — bárcsak rövid ideig, — véstjósító viharban tört ki, nemcsak a jelent, de a jövőt is nagyban veszélyezteteti és aggodalommal tölti el a megye minden higgadtan, józanul és becsületesen gondolkozni és érezni tudó fiát és polgárát...

A féktelenül kitörő szenvedélyek riktó világosságánál láttuk csak igazán, milyen kicsinyes érdekek, milyen személyes és egyéni törekvések fenyegették minden oldalról az óhajtott és már-már biztosított hit békéjét vármegyénknek és társadalmunknak.

Az események tizenkettedik óráján, régen eltemetett és halottak hitt kísértetek léptek nappali fényes világításban, a küzdő porondjára. E riktó világításban teljesen kidomborodott a bizonyítéka annak, hogy az ország, a nemzet jelene úgy telítve van vést rejté miazmákkal, hogy az előbb-utóbb, egy évezreden át folytatott meddő küzdelem után, önmagától, saját vérével fertőzve fel kell hogy bomoljon, hogy kárörvendő ellenségeink a megmaradt hullarészeket egymással hajba kapjanak...

E riktó világításban élesen kifejezésre jutott az a régen tapasztalt szomorú és lesújtó igazság: hogy a magyar a magyar-nak legnagyobb ellensége...

E riktó világításban, még a kevésbé beavatottak, a vakok is

láthatták a közjó és a közérdek ellen törő rémes kísérteteket, a mint majd egyenként, majd szorosán és görcsösen egymásba kapaszkodva viték az egyéni érdek, a családi összeköttetés, sőt még a felekezeti érdek áldatlan, keserű harcát is.

Láttuk az elmúlt és letört régi darabont korszak embereit, akik kapva a kínálkozó alkalmon, a világosság felé törekedtek, a béke templomába, konkolyt és viszályt hinteni...

Láttuk a függetlenségi eszmék egyik hivatott képviselőjét, aki sértett egyéni hiúságból, más támasz hiányában, nem átalotta támasztékát azon elemeknél keresni akik ellen valamikor, — még nem is olyan régen, — elkeseredett harcot folytatott... Semmi, de semmi sem szolgálhat ennek elfogadható alapjával, mert a világítás és a milieu oly erős, oly intenzív volt, hogy az egyéni hiúság, párosulva az egyéni gyűlölettel szolgált felépésének bizonytalan alapjával.

Láttuk a másik oldalon a másik egyéni törekvést a megengedhetetlenségig fajult erőszakoskodással párosulva; és bizony mélyen elszomorító látványosságot nyújtott, amint öntelt elbizakodottsággal, kárörvendő arccal azt látszott mondani: ugy-e, hogy én is vagyok valaki? Ugy-e én is tudok és fogok még vihart előidézni?

Láttunk és hallottunk meggyanusításokat oly emberek és egyének ellen, kiket a közvélemény kifejecesedett tisztelete és az ebből fejlődött szeretete környez...

És mindez undorító látványosság tetézésére kikelt sirjából, a középkor régen eltemetett hitt felekezeti kísértete is és helyet és érvényesülést követelt magának!

Akik érdektől menten, elfogulatlanul, az eseményeken és egyéni törekvéseken kívül állva, szemlélői voltak, e sokfelé ágazó és sokfelé hozudozó törekvéseknek, mindezt látták, hallották és megborzádtak a jelentől, és megrendülve, elgondolkozva a sivar, vigasztalan jövőbe tekintettek...

És ha a higgadtabb elemek önmérséklete, helyes érzéke, szilárd összetartása meg nem mentette volna ez elkeseredett harcot a végső elmérgesedéstől, ma már szégyenkezve és pirulva állhatnánk ország-világ előtt...

Lezajlott a harc, melyet a nagy többség győzedelmesen végig-

küzdött; ámde félünk, tartunk tőle, hogy ez csak előcsatározása volt egy végtelen küzdelemnek, mely azonban végtelen, és következményeiben végzetes csak akkor lehet, ha a békéért küzdött nagy többség már azt hiszi, hogy a csütörtöki nappal befejezte munkáját és most már nyugodtan pihenhet kivívott béréin...

Hát ez na! Most kell csak minden igaz hazafinak, a megye minden polgárának, a társadalom minden rétegének szilárdan tömörülni és együttes erővel visszaverni minden támadást, melyet a nem nyugvó, lázadó kísértetek a megye békéje ellen intézni szándékoznak...

A józan többségnek, nem egyénekért, hanem becsületes elvékért, a közjóért és a megye békéjéért kell e harcot dicsőségesen, hazafiasan végig küzdeni; le kell törni, vissza kell kergetni döbös odujukba a feltámadt kísérteteket; a társadalmi jólét, a megye közérdeke csak a béke áldásában fejlődhet; egészséges tevékenység legyen a cél, melynek eléréseért el kell némitani, el kell fojtani minden erőszakos egyéni törekvést, minden felekezeti villongást...

Tiszteljük és becsüljük meg egymást; tiszteljük és becsüljük meg mindenki meggyőződését; mérlegeljük mennyire illeszthető bele a közérdek keretébe és vállvetve, becsületes egyetértéssel füstöljük ki közéletünkben a kísérteteket...

Deréki Antal.

Tisztujtás a megyén.

Székelyudvarhely, dec. 12-én.

Lezajlott tehát a nagy nap, a mely, már előre is jelezzük, nem hozott valami különös meglepetéseket és a melynek eredménye csaknem előre látható volt. Csupán néhány jogosult remény hiúsult meg és néhány jogosulatlan törekvés nem nyert kielégítést.

A vármegyeház díszterme már jóval 9 óra előtt zsufolásig megtelt, részben hivatott, részben kíváncsi közönséggel; a karzatok is zsufolásig tömve voltak nemcsak férfiakkal, de előkelő hölgyekkel is, a kik hazafias felbuzdulással kivették részüket, mint szemlélők, a csak minden hatodik évben kínálkozó, tagadhatatlanul idegizgató tisztujtásból.

Nagy lótas futás volt a helyzet signaturája; a jelöltek és jelölők, a választók és választandók egyforma izgatott hangulatban voltak, mert perc percre tellett és a gyűlés megnyitása, melyet mindenki feszült figyelemmel várt, a kijelölt időn túl

késedelmezett. A beavatottak ezájról-szájra suttogták, hogy a főispáni szobában, az utolsó órában valami paktum fölött tárgyalnak a főjegyzői állás betöltésére vonatkozólag. A kedélyek mindinkább izgulnak, az idegesség a zsufolt teremben mind egyre jobban terjedt.

Végre 9¹/₂ órakor megjelent az emelvényen Dr Damokos Andor alispán, megrázta a csengőjét és stentori hangon felszóllította a közgyűlést, hogy küldjön ki bizottságot, mely a főispánt a közgyűlésre meghívja, egyszersmint proponálta a következőket: Soó Gáspár, Sebessi Ákos, Kisgyörgy Sándor, gróf Mikes János, Dániel Lajos, Perszián János, Vajda Ferenc, Szabó Gergely és Bodolla Gábor. Midőn a kiküldöttek élén Ugron Ákos főispán a terembe lépett, harsogó éljenzéssel fogadták. Elnök elfoglalván székét, az ülést megnyitja és jelenti, hogy a megyei tisztikar lejárt mandátumát leteszi és ennek folytán a tisztujtó választást megindítja. A szavazatszedő bizottság tagjait ajánlja Soó Gáspár, gróf Mikes János és Daniel Lajos bizottsági tagokat, kiket éljenzéssel elfogadtak.

Nagy csendben és általános figyelem közepette szóllalt fel ezután Dr Paál Árpád és szokott szerénységével, de azért mindenkit meglepő meggyőző hangon kijelentette, hogy ő bár pályázott a főjegyzői állásra, de miután meggyőződött, hogy az ő pályázatát bizonyos elemek a vármegye békéjének és egyetértésének feldulására, a saját érdeküknek és céljaiknak akarják felhasználni, és miután ő mint szilárd függetlenségi ember, nem akarja a letűnt korszak szégyenletes állapotait személyével kapcsolatban újra felidézteni, a jövőbe vetett bizalommal és türelemmel, pályázatát a főjegyzői állásra ez idő szerint visszavonja. A hazafias önmegtagadásnak, a viszonyokkal megalkudni tudó férfias elhatározásnak e ritka szép megnyilatkozását, a közgyűlés zajos éljenzéssel fogadta.

Majd Dr Hinléder Fels Ernő emelkedett szólásra; alig kezdte meg azonban, mindjárt az elején is elesmodoru beszédét, midőn az előklő főispán kijelentette, hogy itt most nagyobb politikai vitáknak a fennálló szabályok értelmében — helyet és tért nem engedhet és figyelmezteti a szónokot, hogy ez most kizárólag választási közgyűlés, egyben tudomására adja, hogy ha a tárgytól eltérne kénytelen lenne tőle a szót megvonni. A már készleiben tartott turbulens elemek a kijelentést már harcra készen várták, míg a nagy többség zajos helyesléssel fogadta. Szónok azután folytatta beszédét és rátért a már ismert odiosus interpellációra, melyet a képviselőház elé akart terjeszteni.

Hangos „eláll” kiáltások hangzottak és a zaj csak akkor csillapodott, mikor elnök a szónokot másodszeri figyelmeztetésben részesítette. Szónok tovább is ugyanazon hangnemből, de még élesebben folytatta, meggyanusítva és vádolva főispánt, megyei ügyészt, képviselőtársát és a helyi sajtót is, a kik szerinte az ő személyiségét sértették és bár sze-

mélyes kérdés címén kérte a szót, azt kevésbé önévélemre, mint inkább vádaskodásra használta, noha elnök arra is figyelmeztette, hogy ennek, ha igazat védeni akarja, a legközelebbi megyei gyűlésen elég helye és alkalma lesz. Végre az elnök, miután a figyelmeztetése meddők maradtak, megvonta tőle a szót. Erre következett aztán olyan jelenet, minőt a vármegyeház falai, az elmúlt sötét korszak óta aligha láttak. Az a három-négy tagból álló szövetkezet, mely a közelmúltban már hírlapi cikkeivel, vádjával, egyéni és családi érdekeivel elég meghiusult kísérletet kockáztatott a megye békéjének feladására, vérszemet kapva a terem közepére rohant, és tehetetlen dühében olyan októlan lármát csapott, hogy a kedélyeket teljesen felizgatta; legelől járt a sorban a szomorú idők leggyászosabb alakja, a ki szinte toporzékolt és felemelt kézzel hadonászott a teremben és már-már sikerült felidézniök egy pillanatra azt a szegényes dolgot, hogy a vármegye termében ember ember ellen forduljon, midőn az elnöki csemettyű, e kínos jelenetnek és a többség zajos méltatlankodásának hirtelen véget nem vetett és a választások sorozatát meg nem újította. A kandidáló bizottságba nagy éljenzéssel megválasztottak: Ugron Zoltán, Solymossy Lajos és Horvát Károly. Miután az alispáni állás pályázatáról Szabó Gábor, Pálffy Jenő visszalépett, a kandidáltak közül három kerültek választás alá és pedig: Dr Damokos Andor, Dr Sebesi János és Nagy Lajos. Közben névszerinti szavazást indítványozó ívet nyújtottak át az elnöknek, a ki ezt el is rendelte és a névsor felolvasásával Szabó Gáborot bízta meg; az elnökséget azon feltétlen korrekt és pártatlan eljárásért, hogy a névsort másodsor is felolvastatta és így a távollévoőknek alkalmat szolgáltatott, szavazási jogukat a másodszori olvasásnál gyakorolhatni, feltétlen elismerést érdemel. Kinos felőrai szavazás után, kijelentették az eredményt, mely szerint összesen 159 szavazatot adtak le; ebből Dr Damokos Andor kapott 123, Sebesi János 34 és Nagy Lajos 2 szavazatot. Az eredményt a nagy többség viharos tapsokkal fogadta és az elnök Dr Damokos Andort újonnan megválasztott alispánnak jelentette ki, mi ellen Dr Hinder Ernő felebbezést jelentett be.

Következett a főjegyzői állás betöltése, miután a pályázók mindegyike visszalépett Ádám Albertet nagy éljenzések mellett egyhangulag újból megválasztották.

Uganyig választották meg, miután Sebesi János visszalépett, Szabó Gábor az I. aljegyzői, Dr Keith Ferencet pedig a II. aljegyzői állásra. A b) II. aljegyzői állásra Dollny Róbertet választották szintén egyhangulag.

Tiszti főjegyzésnek nagy lelkesedéssel, általános éljenzéssel Dr Válcsik Ferencet választották.

Árvaszéki elnöknek Barabás András, árvaszéki ülnököknek I. Báró Orbán János, II. Dr Paál Árpád, aljegyzővé: Lukácsy József és Szabó Endre választották egyhangulag.

Az udvarhelyi járás főszolgabírájává, Dr Demeter Lőrinc, a kereszturni járásban Gálffy Kálmán, az oklándi járásban Dr Szabady Tivadar főszolgabírákká, szolgabírákká Szabó Nándor, Pálffy Jenő dr. és Bíró Dénes, II. szolgabírákká Tamás Péter és Barta Gábor kiáltattak ki egyhangulag zajos éljenzésekkel.

Elnöki főispán ezután törvényadta jogánál fogva megkinevezte a tiszteletbeli állásokra a hivatalnoki kart, kiknek névsorát más helyen közöljük, mire az újonnan megválasztott tisztségviselői kar nyomban letette a hivatalos esküt, melynek mintáját Soós Gáspár igazgató olvasta fel. Elnök a jegyzőkönyv hitelesítését e hó 14-én szombaton délelőtt 11 órára tűzte ki és az

ülést hosszas éljenzés és tüntetések mellett berekesztette.

Az alispáni állás betöltésénél felmerült incidensen kívül, az egész közgyűlés elég simán folyt le, a mi az elnök főispán erélyének és tapintatának és a választók higgadt, komoly magatartásának köszönhető csupán. Feltűnő jelenség volt az, hogy egyes körök és különösen derék kereskedőink nagy része a választástól és szavazástól távol tartott magukat és bár ez veszélyeztetett üzleti érdekekkel némileg menthető, mégsem helyes ha bármilyen okoknál fogva ezzel megfosztják magukat legszentebb polgári jogaitól, mely az egyének a hazában, a társadalomban bizonyos erkölcsi és etika fölünyt nyújt és határozottan erkölcsi kötelességeket is ró reá. Viszont megengedhetlen és határozottan a tisztességgel össze nem egyeztetetőnek találók, ha a választások alá eső vagy megválasztott tisztviselők, későbbi funkciójukban ebből a maguk számára megtorló tőkét kovácsolnának.

Ezek után kezdődjék hát a rendezés és békés munkálkodás vármegyénk területén.

Távirat.

Wekerle Sándor miniszterelnök, a választások alkalmából a kormányhoz intézett üdvözlő sürgönyre, a következő táviratot intézte Dr Damokos Andor alispánhoz:

Damokos Andor alispán urnak.

Öszinte örömmel vettem Udvarhely vármegye közönségének szíves távirati üdvözlését, kérem alispán urat, hogy úgy magam mint miniszter társaimnak öszinte köszönetét és üdvözlését a vármegye közönsége előtt tolmácsolni szíveskedjék.

Wekerle s. k.

A képviselőházban váratlan és a maga nemében nagy horderejű esemény történt. A ház a kiegyezésről szóló egyszakaszos törvényjavaslatot csütörtökön délután három órakor elfogadta. A fordulat mintegy végzőre ugyanakkor történt, amikor a horvát tartománygyűlést odalent Zágrábban királyi szóval fölslatták. A horvátok apostoli számban képviseltették magukat a közös országgyűlésen és a tizenkét ember félrelállott, miután mindegyikükük kurta lélekzettel mondotta el véleményét a javaslat részleteiről.

A képviselőház pénteki ülésén Hoitsy Pál mint előadó ismertette a kvótajavaslatot és tisztán politikai okokból kéri annak megszavazását, mert közgazdasági szempontból bizony hátrányos. Utánna Bizony Ákos, a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a párt csak a kényszerhelyzet folytán járul hozzá a javaslatához. Wekerle miniszterelnök hosszabb beszédében kijelenti, hogy a most megszavazott kvóta a függetlenségi pártra nem lesz kötelező, mielőtt a szerződés Ausztriával meg fog szünni.

KÜLÖNFELEK.

— Rp. Keserű labdacok, «a Böm-böde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Lezajlott hát a választás, Győztesek mi lettünk nem más; Pártunk megmaradt a régi Negyvennyolc, függetlenségi.

A darabot had feltámadt, Lármát csapott és fellázzadt, De mi szembe néztünk vele, Velünk volt az egész megye.

Ne is legyen ebugatta Köztünk már darabont fajta, Legyen meg már a nyugalmunk Hogy békésen iddogáljunk.

A korcsmáros derék ember Megmutatta most, hogy mit mer, Szembe szállt a darabonttal Nem törődött a korcsmával Sem a várható hasznával.

Dr Veritás.

— Tiszteletbeli állások. A lefolyt megyei tisztújításon Ugron Ákos főispán, törvényadta jogánál fogva a következő tiszteletbeli állásokat töltötte be: Főjegyzők Szabó Gábor, Dr Paál Árpád, Dr Keith Ferenc. Főjegyzészek: Dr Nagy Samu, Dr Kovácsy Albert, Dr Paál Ernő Főszolgabírák: Bíró Dénes, Szabó Nándor. Főorvosok: Dr Mezey Ödön, Dr Jankovics Pál, Dr Ráckövi Samu, Dr Imreh Domokos. Aljegyző: Dr Majtényi Miklós. Szolgabíró: Kovácsy László.

— Választási bankett. A csütörtökön lezajlott vármegyei választások után, az újonnan választott tisztikar a „Budapest”-szálloda kistermében, a választókat vendégül látta; a több mint 200 teretkü lakoma, melyhez a kitűnő konyhat és a borokat Sükösd Miklós vendéglős közmegeledésre szolgáltatta, a szó szoros értelmében emelkedett és lelkes hangulatban folyt le. A lelkes megszábadultak a hetek óta rájuk nehezedt bizonytalanság nyüge alól, ami számtalan magvas tartalmu pohárköszöntőben nyert leginkább kifejezést. Elsőnek Dr Damokos Andor alispán emelte poharát, a legelső magyar emberre: a királyra, mely ékes köszöntőt az asztaltársaság állva hallgatta és zajosan megéljenezte; a második nem kevésbé tartalmas beszédet Dr Kovácsy Albert mondta el, éltetve a kormány tagjait, indítványozva, hogy Udvarhelyvármegye közönsége ez alkalomból távirati üdvözlést küldjön a kormányelnökhöz; az indítvány és a beszéd hatalmas viszhangra talált. Harmadiknak Dr Válcsik Ferenc, megszokott ékes szövegeivel, nagy koncepciójú beszédében Ugron Ákos főispánra emelte poharát, a tetszés és éljenzés tüntető kitörései mellett. Utána közvetlen Ugron Ákos főispán hatalmas, nagyszobásu beszédet tartott, mely egy tartalmában, mint eszmemenetében teljesen lekötötte a hallgatók figyelmét. Mély igazságokat, meggyőző dialektikával közvetített és mikor beszéde fonálán a függetlenségi pártköröknek feltétlenül szükséges minél sürgősebb megalakítására szólította fel a vármegye közönségét, olyan hatalmas éljenzés és tapsorkán zugott át a termen, a minőre a megye és a közügyek e rátermett vezetője, eddigi kifogástalan, pártatlan és igazságos tevékenységével méltán rászolgált. Poharát a törvényhatósági tagok egészségére üritette.

Talpraesett, kissé rusztikus, de azért rendkívül eredeti beszédében köszöntötte fel Szabó Ferenc a régi, de újonnan megválasztott alispánt. Utána a pohárköszöntők egész légója támadt meg, melyek közül Daniel Lajosé az alispánra, Szabó Ferencé Dr Demeter Lőrincé és Gálffy Kálmánra, Papp Mózesé Dr Válcsik Ferencé; Dr Paál Árpád csupa ész, erő és csupa igazságos, remek szép beszéde az alispánra, Dr Válcsik Ferenc ékes köszöntője Daniel Lajos, Ugron Zoltán és Sperker Ferencé, Gálffy Kálmáné — humorosan, — a törvényhatósági tagokra, és még számos köszöntő talált élénk viszhangra a sorban utolsónak, — de tartalmában és értékében az első közé tartozandónak hagytuk Dr Damokos Andor mélyen átgondolt és átértézt gyönyörű beszédét, melyben a vármegye közönségének ezuttal is ismételtén kijelentette, hogy nemcsak elvállalt kötelességeinek lelkes és pontos teljesítésével kíván a ráruházott megtisztelő bizalomnak megfelelni, de a jövőben támadó bármely nemzeti küzdelemből is ki fogja venni a megillető hazafiai részét és helyt fog állani mindenkor, mikor az alkotmányt védeni kell.

Az asztaltársaság ebben a lelkes hangulatban, a késő hajnali órákig együtt maradt és nehéz, de szép nap emlékével kucsuzott egymástól.

— Nőgyesületi teaeestély. Akik a helybeli jótékony nőgyesület f. évi dec. 7-én, mult szombaton megtartott és táncsal összekötött jótékony-célú teaeestélyén jelen voltak, azok ismét egy fényesen sikerült és valóban kedélyes mulatság emlékeivel gazdagodtak. A rendező bizottság tagjai és kivált az elnökség teljes elismerésre méltók, fáradhatatlan buzgóságukért, a szíves előzékenyséért, és gondos, mindenre kiterjedő gyöngéd figyelemért, amelyben a jelen voltak részesültek, hálás köszönetet és külső elismerés helyett leljék jutalmukat abban a boldogító tudatban, amely a híven gyakorolt jótékonyágyommain fakad. Az estély bevételeire és kiadásaira vonatkozó elszámolás főbb adatai ezek: I. Bevételek: adakozásból 502 K 60 f, belépti díjakból 307 K, ételek és italok eladásából 298 K 80 f, tombolából 101 K 94 f, virágárusításból 54 K 70 f, világpostából 19 K 50 f, levelezőlap és konfetitből 15 K 40 f, kucséberségből 73 K 30 f, szivárokból 35 K 60 f, cukrászattól 49 K 48 f, tea sátorból (utólag) 16 K 80 f, pezsgőeladásból 209 K 50 f, morzsa vacsorából 33 K 70 f, megmaradt étel- és italfélékért 26 K 74 f. Összesen 1745 K 06 f. II. Összes kiadás 1068 K 41 f. Tiszta jövedelem 676 K 65 f.

— Nyilvános köszönet Özv. Szabó Albertné az ideán is 10 koronát küldött a szegény tanuló gyermekek felruházására. Fogadja a jótékony nőgyesület elnökségének hálás köszönetét!

— Az érdem jutalma? Nagy szerénységével, gazdag tudásával és emberszerető érző szívével szolgálja már több mint 25 éven át Dr Ráczkó Samu, városunk és megyénk közegészségügyét, azzal az odaadó, eléggé nem becsülhető buzgalommal és fáradhatatlan működéssel, mely csak a hivatásuk magaslátán álló valódi emberbarátok jellemző sajátossága. Gazdagok és szegények több mint 25 éven át érezték tudásának és bizalmat gerjesztő modorának áldását; a közügyekből, a társadalmi mozgalmakból is mindég lelkiismeretesen kivette a maga részét és mégsem jutott eddig senkinek se eszébe, hogy e hivatásában ép úgy mint szerénységében egyenlőn erős jellemű, köztevékenységű embernek bár szerény körben is 25 évi jubileumát megünnepeljék, vagy öt felsőbb helyen arra a kitüntetésre ajánlják, melyre a humanitás szolgálatában kifejtett munkálkodása már réggen érdemessé tette. És bár tudjuk, hogy figyelmeztető sorainkkal, példás szerénységén érzékeny csorbát ütünk, mégis lelkiünkben örövendénk, ha e sorok illetékes helyen visszhangra találnának.

— Egyházi estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházközség 15 én, vasárnap d. u. 5 órakor, a ref. kollegium tornacsarnokában tartja első egyházi estélyét. Ezen estélyre a rendezők a következő érdekes műsort állították össze: 1. A gyülekezet éneke. Te benned biztunk XC Zsolt. 1. vers 2. Elnöki megnyitó. Tartja: Vajda Ferenc ref. pap, esperes 3. Szavall: Ferenczy Lenke. 4. Felolvas: F é l e g y h á z y Antal tanár. 5. Régi egyházi ének, előadja a ref. koll. énekkar. 6. Szavall: Szabados József IV. éves papnövendék. 7. A gyülekezet éneke: Ald meg Ur Isten a te népedet. Ezen estélyre a belépés ingyenes, kegyes adományok a temetőkerthi szegények részére köszönettel fogadtnak. Az estély rendezői Felegyházi Antalné és Vajda Ferencné.

— Kinevezések. A közoktatásügyi miniszter gróf Mikes János esperes plébánost a székelykereszturni tanítóképzőhöz igazgató tanácsossá; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Baranyai László, gyimesbükki mellékhatválti vámszedőt segédített nevezte ki.

— **Homoródszentpálon** az áll. iskola összes termeiben 1907. évi december hó 27-én (pénteken) jótékony célú kosaras táncmulatságot rendeznek. Belépő-díj: személy-jegy 2 K. családjegy 4 K. Kezddte d. u. 6 órakor.

— **Cirkuszi előadások.** A „Budapest-szálloda” színháztermében igen célszerűen és praktikusán beállított lovarda, szerdán este kezdte meg működését nem épen nagyszámú közönség jelenlétében és azóta is folytatja csekély pártfogás mellett; pedig úgy a kitűnően idomított lovak és állatok mint az alkalmazott művész csoport egyes vakmerően szép produkciói a közönség részéről a legmelegebb támogatásra érdemesek mert e nemből, a piacon felállított bódékban és sátrakban alig láttunk ehhez mérhető sikerült mutatványokat.

— **Szerződések.** Azt hisszük közönségünket is érdekelné fogja a hír, hogy Deréki Jánost, a Vigszínház tehetséges ifjú művészt a jövő színházi évadra a nagyváradi „Szigligeti-színház” igazgatósága szerződtette. Ugyanazon színházhoz szerződtettek Asszonyi Lászlót a Heves színházának széphangu fiatal baritonistáját is, aki itt működése alatt közönségünk egyik kitűnített kedvence volt.

— **Halálozás.** Kápolnay János, a kolozsvári nemzeti színháznak éveken át volt kedvenc tenoristája, a kire nálunk is bizonyosan még sokan elnyönsen emlékeznek, Budapesten hol súlyos gyomorbetegséggel kezeltette magát 65 éves korában meghalt. Dr. Janovics Jenő a színház nagyműveltségű igazgatója, az elhunyt érdemeit azzal méltatja, hogy saját költségein a holttestet Kolozsvárra szállíttatja és ott helyeztetni örök nyugalomra.

— **Előléptetés.** Máthé Ferenc m. kir. esendőt az V. kerületi csendőrpáncsnokság címzetes őrsvezetőnek léptette elő. A jól megérdemelt kitüntetéshez zselaki székelly atyánkfianak szívesen gratulálunk.

— **Sümei Vilmos beszámolója.** Sümei Vilmos országgyűlési képviselő. beszámoló körútjában gyergyófalvi választói előtt fejtette ki állásfoglalását az aktuális politikai kérdésekről, különösen a kiegyezésről. A nagy számban összesereglett választók lelkesedéssel hallgatták Sümei Vilmos fejtegetéseit és egyhangulag bizalmat szavaztak neki, egyben üdvözlő sürgönyt menesztyettek az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt vezéréhez, Kossuth Ferenchez, amelyben tantoríthatatlan ragaszkodásukról biztosították. Sümei Vilmos vasárnap délután Gyergyószentmiklóson számolt be választói előtt és az impozáns számban összejött választók lelkes tetszéssel fogadták fejtegetéseit.

— **Az erdélyi birtokrendezés gyorsítása.** Az ország erdélyi részeiben és a volt kapcsolt részek területén folyó tagosítási ügyek lassu menetének egyik legfőbb oka az, hogy az érdekelt felektől behajtható birtokrendezési költségjárulékok nem állanak kellő időben a bíróság rendelkezésére. Ez okból az ország erdélyi részeiben és a volt kapcsolt részek területén hatályon levő birtokrendezési törvények módosítása és kiegészítése tárgyában immár a törvényhozás elé is beterjesztett törvényjavaslatba olyan intézkedés vétetett fel, hogy az általános és részleges tagosításnak összes költségeit a kir. kincstár előlegezze. Ab-

ból a célból, hogy az említett törvényjavaslat ezen rendelkezése végrehajtható legyen, az 1907 évre előirányzott egyszáz ezer korona helyett az 1908. évi előirányzatba kétszáz ezer koronát vettek fel.

— **Névjegyek.** Az újévi gratulációk ideje nem sokára itt van. Lapunk nyomdája ezúton kéri a m. t. közönséget, hogy névjegyszükségletéről lehetőleg már most gondoskodni sziveskedjék, nehogy később a beállható munkatorlás miatt hátrányai legyenek. Jelenleg névjegyekben és hozzávaló borítékokban a legnagyobb választék áll a közönség rendelkezésére. Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít: Betegh Pál könyvnyomató intézete Kossuth-utca 31.

Gsászárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapjurdók, uszodák, török, kő- és márványjurdók; hőlégszénsavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

Kiadja: Betegh Pál újságkiadó intézete.

A lesóványodast

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy adjanak neki SCOTT-féle Emulsiót. Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f Kapható a gyógyszerárakban.

11971—907. II. kv. szám.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügym. az 1906. évi jul. 6-án 14114—906. szám a. elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó *Bogárfalva* község telekjegyzőkönyvébe felvett mind azon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29. t. c. 1889. évi 38. t. c. és 1891. évi 16. t. c. i. c. k. k. és tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. c. i. c. k. k. b. szabályozott eljárás a II. kv. bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás *Bogárfalva* községében 1908. évi január hó 23-án fog kezdődni

Ennél fogva felhivatnak:

1. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a kiküldött bizottság előtt a kiküldött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas

okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. t. c. 15. 18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6.

7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt élő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben ez uton jogaikat nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

3. továbbá mindazok, kiknek tényleg már megszűnt követelésekre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Székelyudvarhely, 1907. dec. 10.

BARDOCZ ÁRPÁD,
kir. tszéki albiró.

Allandó alkalmazást

keres azonnal jó megjelenésű fűszer- és rövidáru kereskedő segéd helyben vagy vidéken. Cím e lap kiadóhivatalában.

Szolgának havi fizetéssel egy jóra való, szorgalmas egyént azonnal felveszek. Cím e lap kiadóhivatalában.

467—907. szám vhtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. 150/3. számú végzése folytán Dr. Viola Sándor ügyvéd székelykeresztúri lakos felpe-

res részére Jeddy Tamás Rugonfalvi lakos alperes ellen 60 K 84 f tőkekövetelés s jár erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2900 K-ra becsült ingóságokra a székelykeresztúri királyi járásbírósnak 1907. évi V. 260/2 sz. végzésével az árverés elrendelvéten, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Rugonfalva községében leendő megtartása határidőül 1907. évi december hó 30 ik napjának délelőtti 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt 1 aratógép, 1 vetőgép és 2 ökör ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Székelykeresztúrt, 1907. évi december 5-én

SZALONTAI ALBERT
kir. bir. végrehajtó,

Olcsó pénz.

Jelzálogra 6 százalékos kölcsön kapható a székelyudvarhelyi ref. kollegium pénztáránál.

Eladó üzlet lakással.

Udvarhelyvármegye egyik legtekintélyesebb községében 3 szobás kőház, melyhez konyha, udvarkert, 2 pince, valamint italmérsi joggal bíró kitűnő forgalmu üzlethelyiség 2 szobával, konyhával és pincével s más hozzátartozókkal 14,000 koronáért együttesen eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

Alkalmas karácsonyi tárgyak.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni 12 év óta fennálló

Óras üzletemre.

Üzletemben készletben tartok mindenféle órat a legegyszerűbbtől a legmodernebb óráig, melyek csakis elsőrendű gyártmányok és így egész nyugodtan merem a n. é. közönség b. rendelkezésére bocsátani a legjutányosabb árban.

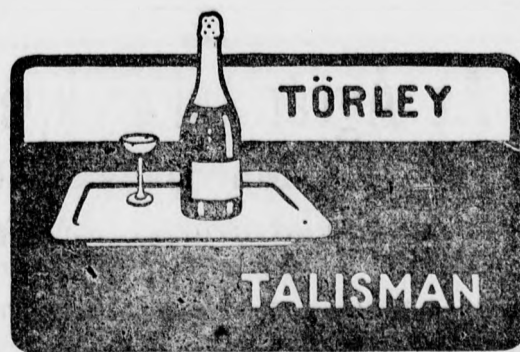
Minden nálam vásárolt órákért 5 évi kezességet vállalom, javításokat gyorsan és pontosan eszközök felelősség mellett. Kérem a n. é. közönséget becses bizalmával továbbra is megtisztelni. Tisztelettel maradtam

Szörger Ferenc óras
a ref. kollegiummal szemben.

Legelőször beszerzési ári

Elsőrendű gyártmány!

Keresünk ügyes képviselőket kik a gazdasági-szövetkezetekben állanak. Ajánlatok a „Műtrágya” értékesítő szövetkezet” címére Budapest V. Fűrdő utca 8. kiküldendők.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI OLCSÓ VÁSÁR! Barcsay Károly

női- és férfidivat-áruházában Székelyudvarhelyt.

December 1-től december 30 ig határozott áraimból 10 százalék árengedményt adok női ruhaszövetekből, barhentek, gyapju flanelok, zefirek batisztek és kartonokból s kérem szükség esetén meggyőződni azok jószágáról és olcsóságáról. Barcsay és Társai-fele szövött áruinkat is a nagyerdemű közönség becses figyelmébe ajánlom. Szives pártfogást kérve vagyok mély tisztelettel Barcsay Károly.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és porland cementből zákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyánffy J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Birtokfelosztás

A katolikus egyház tulajdonát képező és a külső Kossuth-utca, Budvárt és Sóstúrdóút közt levő 4 holdas birtok két háromszáz négyzetöölös parcellákban eladatik. Ár négyzetöölönként 6-tól 12 koronáig. Érdeklődők a felosztási tervet és feltételeket Dr. Valentsik Ferenc ügyvédi irodájában megtekinthetik. A nyilvános magánárverés után való eladás vasárnap

december 29-én d. u. 2 órakor

a helyszínén történik.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével sósésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

**Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL
könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Székelyudvarhelyt
Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek

Kész cipők legnagyobb raktára

ORBÁN, NAGY ÉS TAMÁS CIPÉSZÜZLETÉBEN SZEKELYUDVARHELYT
 Kossuth-utca (Flórián-féle ház)

a legnagyobb választékban, általánosan elismert legjobb és legesinosabb kivitelben kaphatók mindenféle kész cipők árak, hölgyek és gyermekek részére. Ugyiszintén elvállalnak minden e szakmába vágó, legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket, javításokat teljesen versenyképes árak mellett. Vidéki megrendelések találó használt cipő beküldése után legpontosabban és gyorsan, utánvétel mellett eszközöltetnek. Készítményeinkért cégünk országosan jó hírneve kezkesedik. Szíves pártfogást kér és az eddigi bizalomért hálás köszönettel marad

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzlete Székelyudvarhelyt.

Az Agrár takarékpénztár r. t.

Marosvásárhelyt

székelyudvarhelyi, székelykereszturi
 parajdi fiókjainak

elfogadják ezidőszert takarékbetéteket

5 százalékos kamatozás mellett

a 10 százalékos tőkeadót az intézet sajátjából fizeti. A kamatokat a betét napjától a kivétel napjáig számítja. Székelyudvarhely, 1907. november 20-án.

Az igazgatóság.

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépítő szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fogják győződni, hogy ezen csodaszor azonnal eltávolítja a sárgaságot, mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrnek gyönyörű üdöséget, fiatalságot kölcsönöz. Nagy tégely 1 korona, próbatégely 70 fillér.

Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatásosabb készítmény a dr. Biró-féle **TOKAJI CHINA-VASBOR**. Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

„ARANYHARMAT.”

A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyzóke haját lehet használatára által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. Nem fest! Nem piszkít! Egy üveg ára 3 K.

Mindezekből főraktár: WOLF gyógyszerertár Kolozsvár. Székelyudvarhelyen kapható: NAGYSOLYOSI KONCZ ÁRMIN „Oroszlán” gyógyszerertárban és SOLYMOSSY-féle gyógyszerertárban.

Mindig friss fűszerárak

Karácsonyi és újévi vásár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy igen szép raktárt rendeztem be, karácsonyi és újévi ajándék tárgyakkban.

Gyerek játékok és felnőttek részére való kina ezüst és más ajándék tárgyakkban. Karácsonyi díszek és cukorkákban, melyeket mélyen leszállított árakon árusítok el. Továbbá valódi finom angol jamaika, brazilliai és magyar rumokban, tea sütemények, likőr különlegességek és teák.

Ugyiszintén ajánlom finom minőségű hengeralmi liszteimet és egész friss fűszerárúimat, melyek az ünnepre való tekintettel mind frissen lettek beszerezve.

Kérve szives pártfogásukat maradok

teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Ablaküvegezés

1451—907. kmb. p. sz.

Meghívó.

Az 1907. évi XIX. t.-c. alapján működő székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldött tagjait, a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal idei 2241. számú körrendelete alapján 1907. évi december hó 26-án, határozatképtelenség esetén 1908. évi január hó 5-én délután 2 órakor Székelyudvarhelyt, a városi tanács ház nagytermében kezdődő

rendkívüli közgyűlésbe

ezennel oly figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy az alábbi tárgysorozatban felvett ügyek tárgyalhatók és a közgyűlésben csakis a meghívott tényleges kiküldött tagok vehetnek részt, akik szavazati jogukat személyesen gyakorolhatják.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A pénztár igazgatóságába az alkalmazottak sorából 2 rendes, 2 póttag; a felügyelő bizottságba 1 tag; a választott bírósági ülnököknek 10 rendes és 5 helyettes tag megválasztása.
3. Az országos munkásbetegségélyező és balesetbiztosító pénztárba közgyűlési kiküldöttnek a segédek sorából 1 rendes és 3 helyettes tag megválasztása.
4. A pénztár folyó évi június 30-ikáig gyűjtött 9296 K 13 f vagyonának mely célra való felhasználása felett a törvény 199. §-a értelmében hozandó határozat.

A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1907. november hó 29-én tartott ülése határozatából.

Székelyudvarhelyt, 1907. december 9.

Kedves István

pénztárnok.

Betegh Pál

igazgató-elnök.